

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по Технически науки за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 5.13 Общо инженерство в Русенски университет „Ангел Кънчев”

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Технически науки на 04.12.2015 г. (Протокол № 35) по Искане вх. № 733/03.12.2015 г.

На заседание, проведено на 15.12.2017 г. (Протокол № 33), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 09.03.2017 г. (Протокол № 6).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода 04.12-06.12.2017 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Русенският университет „Ангел Кънчев“ има публично оповестени документирана мисия, цели и задачи, на чиято основа изгражда своята политика. Мисията, целите и задачите са формулирани в съответствие с дългогодишните традиции за висше образование в страната и натрупания опит на Русенския университет. Те са в основата на политиката по качество и системно и целенасочено се актуализират в съответствие с реалностите на външната среда. Публикувани са във външната и вътрешната уеб страници на университета (<https://www.uni-ruse.bg/>, <https://local.uni-ruse.bg/>).

Политиката по качество е документирана в *Наръчника по качество* и е публикувана в локалната мрежа на Русенския университет, раздел *Качество на образованието* <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/nk.php> и в сайта, рубрика *Акредитация и качество* https://www.uni-ruse.bg/university/accreditation/Documents/Politika_po_kachestvoto.pdf.

Налична е Стратегия за развитие на Русенски университет „Ангел Кънчев“. Развитието на ПН 5.13 се извършва съгласно формулираните в тази Стратегия: мисия, основна и специфични цели, административно-управленска дейност, образователна дейност, научно-изследователска, научно-производствена и учебно-производствена дейности.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

Налице е организация за управлението на качеството на учебния процес, която включва документи “Система за утвърждаване, актуализиране и утвърждаване на учебна документация”, както и ежегодните *планове за провеждане на вътрешни одити*.

Разработена и практически прилагана е система за управление, гарантираща академичните свободи и възможностите за научни изяви в съответствие със ЗВО чл. 20.

Етичният кодекс на преподавателите и служителите от Русенския университет е приет на Академичен съвет от февруари 2007 г. и е актуализиран през ноември 2016 г. http://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_10_2016.htm. Преди него от март 1994 г., действа Морален кодекс на преподавателите.

Създадена е Комисия по етика към Академичния съвет, която следи за спазването на Етичния кодекс и разрешава възникнали спорове. Във връзка със спазването на Етичния кодекс и решаване на възникнали казуси, към факултетните съвети са създадени Факултетни комисии по академична етика. Те работят по нарушения по чл. 58а, ал. 1 от ЗВО, правят консултация с Контролния съвет и накрая представят заключенията си пред Комисията по етика към Академичния съвет.

Няма документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Разработването на програмите и учебните планове за специалностите от ПН 5.13 „Общо инженерство“ за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“, е извършено в съответствие с: *Вътрешни правила за учебната дейност; Процедурни правила за утвърждаване на учебната документация; Указания за разработване на учебната документация; Указания за внасяне на промени в учебните планове за ОКС бакалавър; Вътрешна наредба за организация и провеждане на обучение в ОКС магистър* и други вътрешни нормативни документи на Русенски университет. Всички документи са разположени на адрес http://local.uni-ruse.bg/docs/vytr_docs.php.

Разработването на учебните планове за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ за специалностите в ПН 5.13 е с взето становище и на обучавани към момента студенти. Професионалните квалификации се определят въз основа на анализи, относно развитието на пазара на труда.

За осигуряване и поддържане на актуалност на обучението в професионално направление 5.13 е налице сравнителен анализ с аналогични програми от други ВУ в страната и чужбина. *Сравнителният анализ установява възможности за мобилност на студентите както в страната, така и в чужбина.*

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Учебните планове за ОКС „Бакалавър“ и за ОКС „Магистър“ са разработени съгласно изискванията на съответната ОКС за брой кредити и минимален хорариум. Налични са вътрешни университетски нормативни актове за организацията и провеждането на учебните дейности.

Стимулира се творческата активност на студентите в практическите занятия по дисциплините, което е видно от разработените учебни програми, като при постигане на определени резултати и качество на разработените упражнения студентите могат да се освобождават от изпит.

Периодично анкетно проучване мнението на студентите по различни въпроси, касаещи обучението им, което е в съответствие с приетия регламент в Университета. Провежда се

всеки семестър в съответствие с утвърдената процедура по качество *Университетски анкети*. Анкета 01–01 *Проучване на студентското мнение за специалността (програмата)*. Ежегодно след обработка на резултатите се прави анализ и обсъждане във Факултетните съвети, като се набелязват мерки за подобряване на работата със студентите. Резултатите и анализите на анкетите се публикуват в локалната мрежа, рубриката *Качество на образованието* <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/anketi.php>. На мониторинг и анализ подлежат: учебната документация, учебният процес и участниците в него – студенти и преподаватели. Мониторингът се осъществява чрез вътрешните одити и анкетни проучвания с участието на студенти, експерти, представители на бизнеса. Всеки семестър се провеждат вътрешни одити за състоянието на учебната документация. Извършва се периодичен анализ за резултатите от постиженията на студентите от изпитните сесии, набелязват се мерки за коригиращи дейности и подпомагане на студентите.

В *Наръчникът по качество* е регламентиран ред за разглеждане на жалби и възражения, които се представят в писмен вид, завеждат се по надлежния ред в университетската канцелария, като се адресират до Ректора. Последният ги пренасочва за становище и изискване становище и изискване на информация към ресорния заместник-ректор и/или друго длъжностно лице.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

Налична е информация за приема на студенти в сайта на университета (<https://www.uni-ruse.bg/admission/Pages/default.aspx>), откъдето се получава пълна и точна информация за специалностите, условията, изискванията и сроковете за кандидатстване. Има възможност и за електронно кандидатстване (<https://online.uni-ruse.bg/>). Ежегодно се издава на хартия и електронно *Кандидатстудентски справочник* (<http://admission.uni-ruse.bg/>).

При постъпването си чуждестранните студенти в подготвителния курс допълнително сезапознават с основните положения в *Закона за чужденците в България*. Специфични въпроси по организацията и провеждането на учебния процес, които не са подробно регламентирани от Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България и Правилника за дейността на Русенския университет са уредени с Вътрешни правила за учебната дейност на Подготвителния курс по езикова и специализираща подготовка (ПКЕСП) (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/ndo_34_2013.htm).

За реализацията на завършилите студенти се поддържа база от данни в Център за кариерно развитие на Русенски Университет "Ангел Кънчев".

Създадена е Алумни асоциация на Русенски университет „Ангел Кънчев“, която продължава връзката на завършилите студенти с университета. Много от възпитаниците на Русенски университет „Ангел Кънчев“ се реализират в престижни държавни институции и частни фирми или продължават образованието си в световно известни научни центрове.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионално направление 5.13.

Неразделна част от системата за управление на образователния процес е и процедурата за атестирането на академичния състав. Тя се извършва в съответствие с *Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав на Русенския университет* и е в съответствие с чл. 57 от ЗВО и чл. 16 от Закона за развитие на академичния състав. По този начин се създават предпоставки за издигане равнището на учебната и научно-изследователската работа в Университета, като се отчитат индивидуалните качества и постижения на атестирания.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност в професионално направление 5.13. Общо инженерство е съобразена с изискванията на ЗВО (от чл.61 до чл.65), *Правилника за дейността на Русенски университет „Ангел Кънчев“* (от чл.32 до чл.36) http://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_4_2015.htm, *Закона за насърчаване на научните изследвания* http://local.uni-ruse.bg/docs/word/zkn_nauch_izsl.pdf, както и *Стратегията за развитие на научноизследователската дейност на Русенски университет „Ангел Кънчев“ за 2016-2020г.* http://local.uni-ruse.bg/docs/html/ndo_24_2016.htm.

Пълна информация за изследователската дейност на всеки член от професионалното направление може да се намери в неговата професионална биография, която е публикувана на сайта на Русенския университет в информационната система публикации на <http://publications.uni-ruse.bg/>.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

За обучението на студенти в ПН 5.13 „Общо инженерство“ в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ е предвидена материална база, разположена в девет учебни корпуса на Русенски Университет "Ангел Кънчев".

В Русенски университет е изградена Университетска компютърна мрежа (RUNet). Нейната дейност е регламентирана в *Правилник за развитието и експлоатацията на университетската компютърна мрежа* https://local.uni-ruse.bg/docs/word/ndo_50-2015.pdf.

Електронните комуникации, като: компютърни мрежи; класове; връзка с Интернет и др., са съсредоточени в *Центъра за информационно и компютърно обслужване (ЦИКО)*. Те постоянно се обновяват и актуализират.

Информационното осигуряване на обучението и изследователската дейност в Русенския университет „Ангел Кънчев“, се реализира чрез Библиотеката, която е една от

най-големите научни библиотеки в Североизточна България с висока степен на автоматизация. Достъпът до нейните фондове е изцяло съобразен с учебния график на студентите. Дейността на библиотеката е регламентирана чрез *Правилник за устройството и дейността на университетската библиотека на Русенски университет „Ангел Кънчев“* https://local.uni-ruse.bg/docs/word/ndo_21_2016.pdf.

Дистанционната форма на обучение (ДФО) е съществена част от институционалната стратегия на университета. През 2013 г. Русенският университет получи акредитация на средата за ДФО, където е констатирано, че има трето равнище на технологична осигуреност за провеждане на дистанционно обучение.

Русенският университет притежава собствена система за електронно обучение, разработена през 2005 г. и доразвита през 2013 г. За развитие на дистанционното обучение в Русенски университет са приети *Правилник за устройство и дейността на Център за дистанционно обучение* https://local.uni-ruse.bg/docs/word/ndo_22_2014.pdf и *Вътрешни правила за дистанционната форма на обучение* https://local.uni-ruse.bg/docs/word/Ndo_40%D0%B0-2016.pdf.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В Университета управлението на информацията е организирано чрез събиране и анализиране на данни за студентската популация, за развитието на студентите (успех, процент отпаднали), студентското мнение за програмите, учебните ресурси, наличната подкрепа за студентите, реализацията и професионалното им развитие, както и информация за мнението на потребителите за подготовката на випускниците. Реализацията на обучаваните студенти в ПН 5.13 Общо инженерство е един от най-важните критерии за подготовката на качествени специалисти.

Реализацията на кадрите и обратната връзка с този процес спомага за управлението на учебните дейности, съгласно потребностите на пазара от подготвени специалисти на съвременен ниво. Подготовката на бъдещите специалисти се следи от Деканския съвет от началото с организирането на тържествено приемане на новите студенти и разясняване на техните права и задължения до края на следването им, което завършва с тържествено изпращане, на което бакалаврите и магистрите получават дипломите си, а отличниците – и награди за отличен успех.

През периода на оценяване, в професионалното направление се обновяват традиционните форми на обучение, научните форуми и динамиката на тематичните направления, което е основа за ускоряване на интеграционните процеси между различните сектори на научната общност, бизнеса и публичната администрация, вкл. и в международен аспект.

За поддържане на актуалност на обучението е налице действаща база от данни, включваща съдържанието на сродни образователно-квалификационни степени в ПН и по сродни специалности във водещи висши училища у нас и в чужбина. Поддържат се контакти с университети, органи по акредитация и сертификация, стандартизиращи органи и представители на технически комитети, свързани с разработването, разпространението и популяризирането на стандарти за системи за управление на качество, околна среда, здравословни и безопасни условия на труд, енергиен мениджмънт, социална отговорност, управление на документацията и записите, устойчиво развитие и др.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Информацията за професионалното направление е насочена към: кандидат-студентите, обучаваните в момента студенти, випускниците, работодателите и обществеността. Информация по дейностите за ПН 5.13 се документират и популяризират: в анализ на катедрите; в проверки при одитите; в годишните доклади на Деканите за състоянието на Факултетите и в годишния доклад на Ректора за състоянието на Университета.

Налице са наръчници, пътеводители на студентите, правилници, методически пособия и др., даващи обстойна и задълбочена информация за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите.

В Русенски университет „Ангел Кънчев“ са създадени условия за популяризиране на научната продукция и творческите изяви на студенти и преподаватели чрез: организиране и провеждане на научни конференции и семинари; финансиране участието на преподаватели в научни форуми в страната и в чужбина; публикации в специализирани списания, в Научни трудове на наши и чужди университети; осигуряване на целеви средства за разработване на научноизследователски проекти (национални, международни, фондовете на ЕС).

На Web страницата на университета в раздел „Еразъм +“ са дадени ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА за организацията, администрирането и управлението на дейностите по програма ЕРАЗЪМ +, където са оповестени условията за мобилност на студенти, преподаватели и административен състав <http://erasmus.uni-ruse.bg/bg/?cmd=gsIndex>.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

Съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес, включващи: Мониторинг на учебната документация, базирано в документа „Стратегия за развитие на вътрешноуниверситетската система за осигуряване на качеството за периода 2017-2020г.“, където са регламентирани субектите на мониторинга и оценяване.

http://local.uni-ruse.bg/docs/html/ndo_44_2017.htm. На мониторинг подлежат: актуалността на учебните програми и потребностите от промяна; оценяването на постиженията на студентите в хода на професионалната им подготовка; качеството на преподаване, организацията на обучението; мнението на студентите за качеството на получените знания, съдържанието на учебния план, методите на преподаване и на тази основа перспективата за професионална реализация по специалността. В резултат на такъв мониторинг са променени и актуализирани учебни планове и програми.

Набелязват се мерки за изпълнение на препоръките от одитите на вътрешната система с цел подобряване на нейната ефективност.

Системно се провеждат анкетни проучвания сред студентите за качеството на учебния процес, за целесъобразността и ефективността на използваните методи на преподаване и оценяване. Проучва се мнението на студентите за специалността, учебна дисциплина, преподавател, обективност при оценяване на знанията, административно обслужване, практическо обучение, реализация.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

За ПН 5.13 ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ са осъществени самооценки за изпълнение на препоръки от предходна акредитация и САНК през 2013г. и 2015 г. Външна оценка за качеството на образователния процес в Русенски университет „Ангел Кънчев“ се получава от различни източници: чрез ежегодно периодично анкетно проучване на реализацията на дипломанти и випускници; чрез участие на представители на бизнеса във Факултетните комисии по качество на образованието, в Експертният съвет на професионалното направление, в Учебно-методичните комисии за специалностите, в Държавните изпитни комисии; чрез провеждане на планирани срещи с работодатели при изготвяне на учебни програми и учебните планове; чрез провежданите от МОН проучвания за рейтинга на Висшите училища в България; чрез периодичен външен планов одит на Сметната палата;

Докладите за външното оценяване се подготвят от работни групи, назначени със заповед на Ректора.

Основните дейности, предприети при работа в конкурентната среда са насочени към: *утвърждаването на новаторски практики в обучението* - въвеждане на съвременни технологии при обучението на студентите и оценяването на техните знания (задаване на задачи, изискващи умения за работа със съвременни информационни източници и технологии; умения за работа в екип и мултимедийно представяне на резултатите; комбиниране на формите за контрол и оценка на знанията); подготовка на преподавателите за работа със съвременни високотехнологични средства за осигуряване на електронни учебни пособия; поддържане на собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление; внедряване на съвременни информационни технологии за проверка и оценяване знанията на студентите; изучаване на конкурентната среда ; изучаване на възможностите за реализация на студенти, чрез изучаване състоянието на пазара на труда и тенденциите на промените в него; обмен на преподаватели.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **15.12.2017 г. (Протокол № 33)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионални направления по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по Технически науки взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 5.13 Общо инженерство, област на висше образование 5. Технически науки в Русенски университет „Ангел Кънчев”, на основание обща оценка: 9,54 (девет цяло и петдесет и четири стотни, за образователно-квалификационни степени „бакалавър” по

Аграрно инженерство - редовна и задочна форми на обучение;

Екология и техника на опазване на околната среда - редовна и задочна форми на обучение;

Промислен дизайн - редовна форма на обучение;

Индустриално инженерство – редовна и задочна форми на обучение;

Мениджмънт на качеството и метрология - редовна форма на обучение;

Индустриален мениджмънт – редовна и задочна форми на обучение;
„магистър” по
Управление на техниката в земеделието - редовна и задочна форми на обучение;
Управление на технологиите в растениевъдството - редовна и задочна форми на обучение;
Индустриален мениджмънт - редовна и задочна форми на обучение;
Промислен дизайн – редовна форма на обучение;
Екология и техника на опазване на околната среда - редовна и задочна форми на обучение;
Инженерна екология - редовна и задочна форми на обучение;
Индустриално инженерство – редовна форма на обучение;
Управление на качеството - редовна и задочна форми на обучение;
Индустриален мениджмънт и маркетинг – редовна форма на обучение

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионалното направление 5.13 Общо инженерство, област на висше образование 5. Технически науки в Русенски университет „Ангел Кънчев”, както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 1760 студенти, редовна и задочна форми на обучение;
за ОКС „магистър“ – 400 студенти, редовна и задочна форми на обучение;
Общо за професионалното направление – 2 160 студенти.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКГН :
(проф. д-р инж. Р.Иванов)